

# A NOSA TERRA

IDEARIUM DAS IRMANDADES DA FALA

ANO XV

A Cruña, 1.º Marzo 1931

Núm. 281

## AO DECORREL-OS DIAS

Pol-o menos, de momento, parece resolveuse a crítica situación da política hespañola agudizada fortemente co'a autuación e caída do goberno de Berenguer. Unha solución que nós intimamente pensamos, e con nosco moitos sectores políticos, non poderá poñer remedio definitivo aos probremas estatales que a Dictadura deixou en herdo. Poida que cando se pubriquen estas verbas a situación sexa outra xa, pois véñense acugulando de tal xeito os males e aparece tan dividida a opinión pública e a dos diversos partidos, uns inspirados no desexo de ir tirando e outros no afán de renovar totalmente os cimentos do Estado, que non tería nada de extraño.

Pol-o pronto nós no momento de encher esta páxina temos que nos inspirar na formación do Goberno azuar e no programa que dí vai levar cabo. Para Galicia este Goberno ofrece poucas garantías. Sendo figuras d'él Bugallal e García Prieto, as dúas mais grandes e funestas representacións do tradicional caciquismo que padece Galicia hai razón d'abondo para desconfianza e pouco bón podemos agardar d'a súa autuación gubernativa xa que por riba de todo terán celoso cuidado en conservar os seus feudos, máis aínda tendo a ventaxa do Poder.

Ten ademáis este Goberno outras diversas significacións dinas de seren resaltadas. Un conglomerado político bastante raro. Bugallal en compañía de Ventosa, léase Cambó, despois das cousas que aínda recentemente se dixeron. Os liberaes e Cierva. Parece como unha taboa de salvación, un derradeiro recurso para soster cousas fracasadas e procedimentos que xá creiamos definitivamente mortos. E por riba de todo compre ouservar que este Goberno representa polos seus compoñentes, anque nos digan que van inspirados n'outros sistemas, a funesta e desastrosa política anterior ao 23 que a Dictadura díxonos a voz en cuello e sancionada por elevados poderes, os mesmos que agora confiren a gornberación do país a estes homes, tiña desaparecido para sempre.

A vontade do país sigue sin poder resolver pol-a súa conta anque non se pode negar que a súa opinión está crara e terminante. Parécenos un xogo perigroso este de nos retrotraer ate o 12 de Setembro do 1923 dende o ano 31 e despois das cousas que teñen sucedido nos sete anos derradeiros.

Mais en fin. Galicia ten que seguir sometida como sempre aos vaivens da política hespañola. As nosas arelas de renovación e liberación non teñen a forza material necesaria para poder conquistar un total arredamento d'estes troques continuos que se verifican na política de Madrí. Si Galicia tivera como nós cobizamos un fondo esprito propio e unha elevada concencia de seu e de cal é o seu verdadeiro sentimento e necesidade o noso probrema ficaría resolto pol-a nosa propia vontade.

Namentras no sexa así temos que seguir armados de pacencia e resíñarnos a estas cousas que anque non aceptamos temos que someternos a elas.

O credo nacionalista é o único remedio para redimirse de semellante sometimento. O noso papel de ourentadores do noso pobo adquire cada día caracteres de maior aitividade e temos que avivar as nosas prédicas encamiñadas única e excrusivamente a conquistar para Galicia o réxime que necesita para desenrolar a súa vida particular, constantemente aldraxada e falseada por tantos factores subyugadores alleos á nosa verdadeira e intrínseca racialidade.

Unha Galicia enteiramente galega non tería por que recibir no seu corpo e na súa alma as consecuencias d'unha política infame e allea, indiferente ás necesidades e arelas da nosa terra.

---

ESTE NÚMERO FOI VISADO POL-A CENSURA

# A ideoloxía do nacionalismo exposto en esquema

## I

Entenden algú por nacionalismo a exaltación do poder político fronte á liberdade dos cidadáns na orde interior—ou a tendencia á expansión e domiñación política ou cultural sobr'outros pobos, na orde exterior.

Nen unha cousa nen a outra son nacionalismo.

A primeira chámase propiamente absolutismo, ditadura, cesarismo, militarismo, burocracia, hipertrofia do poder executivo, asegún as súas formas.

A segunda chámase imperialismo.

## II

O nacionalismo é fundamentalmente unha reacción vital que s'ergue en contra das forzas destrutoras da nacionalidade, sexan estas interiores ou exteriores, propias ou alleas.

Esta reacción, semellante ás que se producen nos enfermos d'unha doenza grave, e que ajudadas pol-os médicos, son as qu'os salvan da morte, prodúcese tamén principalmente nos pobos gravemente enfermos e ameazados de morte, ben por abandono de si mesmos, ben pol-a opresión allea, ben pol-as dúas cousas. Veleiqui o caso de Galiza.

O nacionalismo é o esforzo d'afirmación vital d'un pobo que non quere morrer.

## III

Iste movemento raramente se produz na masa do pobo. A masa é de cote neutra e inerte e vai pra onde a levan. Cando non está mixtificada ou engañada

por a cetera dos demagogos iñorantes de todas as bandas, pódese agardar moito d'ela; mais as masas modernas, incluso na nosa Terra, están todas mixtificadas.

Os movementos nacionalistas, com'aliás todos os movementos políticos e culturais, prodúcense de cote n-unha élite espiritual que, despois d'unha pelerinaxe pol-o mundo das ideas e das utopías correntes na actualidade do mundo, volven desencantados, e rematan por atoparen na tradición da Terra a verdade qu'en vao andiveron a procurar por afora.

Compre qu'esa élite, renunciando ás vantaxes qu'a súa cencia e a súa preparación lle poidera proporcionar, s'adique a redimir aos seus compatriotas, os da masa, das tréboas da iñorancia e das ideas falsas e á súa Pátria da escravitude e do asoballamento.

## IV

Esta élite redentora ten qu' estar imbuida, e ten qu'imbuir no espírito dos seus compatriotas, a fe no valor religioso, no valor eterno da vida humana:

A noción da Justicia divina, superior a todas as caprichos, a todas as comenencias e a todas as vantaxes materiais: do Dereito natural eterno dos homes e dos pobos.

A noción da nosa responsabilidade cara Deus, cara á nosa Pátria e cara ao género humano, e do valor eterno e irreparable eiqui abaixo de cada unha das nosas accións.

A noción da norma moral inexorable e salvadora.

Compre que se teña en conta antes de nada, qu'a misión

d'unha élite nacionalista é de levar a cabo unha reeducación moral do pobo,

## V

Un movemento nacionalista non pode ter outro fundamento qu'a Tradición nacional. Se non trata, en todos os casos, das formas externas, senon das formas esenciais da Tradición, d'esculcar, tragar á luz e facer produtivas as tendencias congénitas da Raza.

Se non trata de deter a Tradición n-un instante determinado calquera do seu desenvolvemento, senon de rehabilitala e de continuala.

Somentes un pobo que posee o senso da súa Tradición pode ser grande.

Galiza ten unha tradición detida no seu desenvolvemento criador pol-a opresión allea e pol-o abandono propio. Compre recoller a tradición galega e proietala cara'o porvenir.

O pobo qu'abandoa a súa tradición non ten dereito á existencia

## VI

Un pobo, para ter dereito a algo, ten qu'empricipiar por ser o que é, e por querer ser o que é.

Se Galiza deixa de ser galega, perde *ipso facto* todos os seus dereitos de pobo: já non terá dereito nen á prosperidade económica, nen á autonomía, nen á cultura.

S'os galegos abandonan a súa fala, os seus costumes, as nocións e supostos fundamentos da súa cultura propia, perderán o dereito a gobernaren a súa casa e aínda os seus dereitos de ho-

mes, pois pol-o abandono d'aquelas cousas demostran a súa vontade de seren escravos.

## VII

Porque así coma cada individuo humán ten unha misión que cumprir no mundo, e non pode regramar en bó dereito a axuda e a considerazón dos seus compatriotas nen da sociedade en que vive, s'il non aporta ao acervo común a contribución da súa axuda e do seu traballo, así tamén os pobos.

Todo pobo ten unha misión no mundo, que é criar unha cultura propia, e esta é a razón da súa existencia, o que pode invocar cando reclame liberdade e justiza.

Pobo sen cultura de seu, pobo que vive d'arremedar aos outros, que todo o colle feito e non sabe criar nada, é un pobo desprezable e dino da escravitude, e só merecente da risa qu'inspira unha caricatura. É un pobo ridículo.

E ademais é un defraudador do género humán.

## VIII

Isto é porque o qu'importa é o espírito. O home no foi posto no mundo mais que por esta razón: pra ser o sustentáculo d'unha alma, co-a qual, durante a vida debe continuar e enriquecer a creación, facendo o mundo mais fermoso, e despois debe volverlla a Deus o mais limpa que poida dos lixos do mundo, e o mais satisfeita da súa obra na vida.

Pol-a cultura, creación e expresión da y-alma, faise o home colaborador de Deus.

E así coma pra o home, o mais importante é a súa y-alma, tamén pra un pobo é a y-alma o mais importante.

E a cultura deixa de selo en canto deixa de ser creación e expresión da y-alma d'un pobo.

Ora, s'a y-alma non existira, enton sobraba o nacionalismo, sobraba a cultura, sobraba a moral.

A obra nacionalista ten que ser obra espiritualista eminentemente. Ser nacionalista é tomar partido pol-o espírito na súa loita contra da materia.

## IX

Ser nacionalista é querer espertar a y alma d'un pobo. Aos nacionalistas é a y-alma o que lles importa.

Os nacionalistas galegos debemos estar a favor da y-alma de Galiza, anque seña en contra de todol-os galegos.

## X

Ser nacionalista é querr eerguer un pobo que se teña de pé; que seña conscente e dono de si, emancipado, maor d'idade, que s'abonde a si mesmo, que non dependa de ningún outro na orde do espírito, que seña un espírito independente en marcha.

## XI

Mail-os pobos non viven isolados, senon en contauto e relación os ús cós outros. Unhas veces ajúdanse, outras rifan e combátense. A dinámica da vida dos homes é a loita. S'algunha vez os pobos deixan de rifar co-as armas, han seguir loitando co-as ideas e co-as verbas. Senón, acabariase todo.

Por iso, os nacionalistas deben coñecer os outros pobos, buscar as afinidás que nos jungan cós ús, e defendel-a cultura nacional das agresións dos outros. Afinidás e contrastes veñen dados pol-a natureza e compre aceptalos e obrar según a natureza nos dicte nas súas causas profundas.

## XII

Mais compre tamén vivilo momento presente, non pra obedecer as súas sugestións e engayolamentos, senon pra defendel-a integridade espiritual da Patria no meio das circunstancias favorábeles ou adversas.

Compre aproveitarse das correntes domiñantes do tempo. Mais na interpretación d'estas correntes, compre non deixarse levar das apariencias. Hai que ver cales son as correntes fondas que se disimulan debaixo das mais aparentes e superficiais.

Hai tempos de maor e de menor tensión dinámica, mais todo instante histórico preséntanos de cote un conflito, unha loita, dúas correntes opostas, antr'as que compre escoller.

## XIII

O noso tempo preséntanos unha loita apurada antr'o materialismo e o espiritualismo. O primeiro, vencido já no mundo da cultura superior, no mundo da filosofía e da ciencia, coa caída do darwinismo, do kantismo, da física mecanicista, etc. trunfa non embargante no campo da economía, da política e das costumes, e ameaza desfaguer total-as institucións de Dereito natural que se conservaban.

Mais no fondo da conciencia humán estase preparando já a revolta do espírito. E a loita virá.

Aveciñase, se cadra unha era catastrófica, ceais curta, mais terribele. D'ela somentes se poden salvar, coma di Bruns, os pobos qu'estean preparados pra resistila nas fortalezas do espírito e da tradición.

VICENTE RISCO

## Do momento

Continuando os razonamentos que abonan o meu republicano nacionalista teño que facer resaltar o feito intresantísimo e sin precedentes da significación autonomista que tiña o movemento revolucionario do pasado Nadal, Galicia tiña no Goberno provisional unha representación destacada como reconosemento dos directores do movemento das nosas xustas reivindicacións.

Até agora non houbo na Hespaña

ningún partido político que de xeito tan contundente e firme reconosce a razón do noso dereito e estivera disposto a lle dar solución dende o Poder,

Aqueles que ante o problema que hoxe Hespaña ten prantexado elúdeno erguendo bandeira contra o caciquismo nada mais, acaban de teren agora ocasión de reconoscer o seu erro ou a súa pouca consistencia de tal programa. Bugallal está no poder.

Está craro que é o réxime o que sostén o caciquismo bugallalista e que os que queremos ceibar a Galicia das súas poutas temos que ir contra o tronco e no andar pol-as ramas.

Esa argucia caeu por terra estreptosamente. Snpño que xa ningún caberalle a dúbida de que o problema de Galicia está na desaparición de algo mais elevado que o caciquismo que vive amparado e protexido pol-a actual organización do Estado.

Eu non podo creer n'esas protestas dos políticos monárquicos, os mesmos que nos gobernaron até o 1923, de desexo de resolución dos problemas autonomistas. Ante a unánime vontade e o erguemento, cada día mais firme, das vontades rexionaes non lles queda outro remedio que enfrentarse co problema e para calmar a ansiedade ofrécenos solución.

Mais non poderá ser endexamais unha solución d'acordo c'as verdadeiras necesidades xa que autonomía e caciquismo son incompatibles e

eses políticos han se de preocupar sempre e por riba de todo do sostimento dos seus feudos caciquies nas diversas rexións única forza que os sostén.

Non se pode creer na sinceridade autonomista d'un Bugallal, d'un Cierva, d'un Romanones e d'un García Prieto.

O exemplo nos vén de Cataluña. A Lliga desfaiuse e xa non representa as verdadeiras arelas de Cataluña. Son Acció Catalana e Acció Republicana Catalanista quenens vinculan hoxe os degoros do pobo catalán que xa unicamente da República agarda a resolución do seu preito.

Fai estremecer de indignación pensar que despois do pasado voltan a gobernar Hespaña os mesmos homes que nos decían desaparecieran para sempre co'a Dictadura. O mais corrupto e vello d'aquela política noxenta que nos levou á situación anguriosa en que estamos.

Ergue ampollas na alma a triste e tráxica realidade do que Galicia teña que supeditarse a semellaute monstruosidade.

Somentes na República poderemos atopar o vieiro da nosa liberdade. Si así non fora e non tivéramos a confianza de que non tardará en ser unha realidade non quedaría outro camiño que lanzar con enerxía un berro patriótico de arredismo e salvar a Galicia de tanta podredume.

VICTOR CASAS

## O noso programa

N'estes momentos de palpitante intré político e rexurdimento das ansias autonomistas de todas as nacionalidades hispánicas que confiamos non tardará moito tempo en seren reconoscidas e resoltas, coidamos necesario reproducir aqueles aspectos fundamentais do nacionalismo galego que forman parte do programa acordado na asamblea de Lugo do ano 1918. Como se ollará por eles nunca en Galicia até a creación das Irmandades da Fala chegouse a recoller tan fidelmente a verdadeira e necesaria estruturación d'un futuro Estado Galego que non sendo incompatibel c'oa unidade federal de Hespaña, resolva as arelas materiaes e espirituas da Nai Galicia.

Eis a reprodución do programa nacionalista:

### PREVIA

Tendo Galicia todas as características esenciaes de nacionalidade nós nomeámonos de hoxe para sempre nacionalistas galegos xa que a verba rexionalismo non recolle todas as aspiracións nin encerra toda a intensidade dos nosos problemas.

### PROBLEMAS CONSTITUENTES

1.º Autonomía integral para Galicia.

2.º Autonomía municipal distinguindo o Concello aldeán do vilego axeitándose o Concello aldeán sobor

da base do reconecemento da personalidade xurídica das parroquias que terán as súas xuntas eleixidas entre os cabezas de familia,—petrucios,—homes ou mulleres para termaren dos seus bens privativos. Os presidentes ou cabezaleiros d'estas xuntas serán vocaes nados ou Concelleiros da Corporación municipal e nomearán d'entre eles o alcalde que dirixa o Concello. As parroquias con personalidade xurídica podrán contrataren seguros e institucións de creto entre os veciños e administrare os bens comuns que o Poder Central terá de restituír dispoñendo o seu aproveitamento.

O Concello terá de ser, pol-o tanto, mais que unha organización de carácter administrativo, unha prolongación do comemento das parroquias como estas o son do fogar que presidirá a vida económica e social das mesmas.

4.º Cooficialidade dos idiomas galego e castelán.

4.º Federación da Iberia.

5.º Dentro d'esta federación, igualdade de relacións con Portugal.

6.º Ingreso das nacionalidades da Iberia na Liga das Nacións.

### PROBLEMAS POLITICOS

1.º Igualdade de dereitos para a muller.

2.º Custión eleitoral.

a) A función eleitoral terá de ser da responsabilidade do Goberno e protexida pol-o Poder público.

b) Representación proporcional como sistema eleitoral.

c) Non serán elexibles os elementos que non rindan unha función útil para a colectividade.

d) A Asambreira decrara: que si nas eleccións para Cortes Constituintes hespañolas non se nos dera unha prenda en garantía excepcional para que a vontade do pobo poida manifestarse con toda liberdade—pois coas organizacións oligárquicas de hoxe non sería abranguíbre—apeláramos aos representantes das nacionalidades Euskara e Catalana e, si elo non abundara, ao Estado mais afin ao noso para que na Liga das Nacións defenda o noso dereito á liberdade cidadán.

3.º Acabamento das Diputacións provinciales.

4.º Creación do Poder Autónomo representado por un xuntoiro ou Palramento galego eleixido por sufraxio universal con todas as facultades que a reforma da Constitución nos garde para o Poder Central e sempre, pol-o menos, os seguintes:

### FACULTADES DO PODER GALEGO

1.º Nomeamento da Xunta Go-

bernadora que terá de exercer o Poder Executivo composta d'un Presidente e seis Segredarios encarregados dos Departamentos de Adeministración, Xusticia, Enseño, Obras Pubricas, Agricultura, Industria e Comercio.

2.º Total das funcións adeministrativas.

3.º Lexislación social hasta n'aqueles casos nos que os problemas sociaes se extendan ás diversas nacións da Iberia.

4.º Réxime tributario sin intervención do Poder Central ao que somentes pagará o Autónomo a cantidade que se fixe nos concertos económicos.

5.º A potestade docente do Estado actual pasará enteira ao Poder Galego.

6.º O réxime bancario no que intervirá pol-a función social que hoxe teñen os Bancos. A mesma facultade para a solución do creto agrícola.

7.º Correios e Telégrafos: o seu servizo a cárego do Poder Central; a súa creación será cousa do Poder Autónomo. O servizo dos Teléfonos encarga do Poder Galego. A censura n'estos servizos non poderá ser exercida pol-o Poder Central mais que no caso de guerra.

8.º Ferrocarriles. A súa nacionalización. A lexislación encol dos mesmos será facultade do Poder Central; a súa construción e adeministración en carga do Poder Autónomo.

9.º Portos francos. A lexislación e regulación do tráfico marítimo en carga do Poder Central.

10.º Si ven co-a Paz o acabamento dos exércitos permanentes e no caso de que somentes quedaran exércitos policías tamén será facultade do Poder Galego a fixación das forzas que xuzgue precisas para o orde interiore de Galicia.

#### CUSTIONS XURIDICAS

1.º Sustantividade do Dereito foral galego.

2.º Derogación do artigo 5.º do Código Civil e reforma do seu articulado no que se refire á sucesión abintestato.

3.º A publicación das leises farase no idioma galego.

4.º Igualdade de dereitos da muller casada, pol-o menos no caso de emigración do marido.

5.º A función dos Tribunaes de Xusticia rematará en recurso derradeiro en Galicia e sempre realizada por funcionarios galegos.

6.º As terras dos pequenos propietarios que as laboran consideraranse instrumentos de traballo para os efectos do embargo.

7.º O arrendatario terá dereito a

unha parte da supervalía do arrendado sempre que sexa debida aos melloramentos producidos pol-o seu traballo.

#### PROBLEMAS ECONOMICOS

1.º As custions aduaneiras serán resoltas por concerto entre o Poder Autónomo e o Central, salvo o libre cambio de cereales.

2.º Reintegración inmediata á propiedade privada, pol-o xeito mais doado, dos montes do Estado, dos pobos e dos propios.

3.º Repoboación forestal forzosa. Si os particulares non a fan, faría o Poder Galego por anualidades gravando sobre a riqueza creada o capital invertido mais o intreses. Reforma da lexislación civil n'este puntó.

4.º A Asamblea de crará de toda urxencia a resolución do problema dos gravamens sobor da terra en Galicia.

5.º Tamén de crará sere un crime contra Galicia o permanente absentismo dos propietarios da terra.

#### ASPECTOS ARTISTICOS

1.º Procramar a soberanía estética da Nación Galega, que se exercerá:

a) Sobor das construccions urbanas e ruraes ditándose unha lei que obrigue aos propietarios a axeitar o estilo das suas construccions a o estilo xeneral de cada vila galega.

b) Na expropiación de moimentos e paisaxes.

c) Na orgaización do anseño artístico con creación de unha escola musical galega.

A pesar dos doce anos transcurridos o noso programa ten hoxe unha actualidade extraordinaria e non foi superado, nin siquiera imitado por outra forza política galega.

## VERBAS Ò POBO

### SENTIMENTO E IDEYAL

Ningún tópicó tan sobado como o do amor a Galicia. Escoitamol-o a cotío nos mais diversos tons decramatorios, ora pra matizar sentidas protestas de galeguismo, ora pra encubrir a turba aparencia de accións inxustificabres,

D-esa crás de amor a Galicia, pra uso de brandos sentementales e de malabareiros retóricos, queremos denunciar hoxe o que ten de truco inxenioso. Con tod-o amor a Galicia en que andan a se derreter xentes tales, ningún positivo ben se recada par-a Terra. Seguirá vivindo Galicia, como dende fai catro longos séculos, en réxime de colonia, sen concencia esperta pra se revelar e manumitir. E un amor que arrola, e, pol-o tanto, adurmiña no actual estancamento, na indinidade e na servidume.

Os verdadeiros apasioados de Galicia, han de amal-a d-outro xeito: convertindo o sentimento en ideyal, en acción. Facendo do amor unha forza nova e dinámica, limpa e xenerosa, que atope na loita autonomista o seu cauce fecundo, o seu campo natural d-actuación.

Non é tempo de salayos tenros, nin de cantigas moles; senón de rexos, de craros feitos. E un galeguismo sen contrastar, espido da artigolación medular que lle dona o pensamento autonomista, cousa é tan estéril e desmadeixada, que nos compre xubilal-a con urxencia.

Falamos par-os que, sen finximentos, antepoñen a calquera outro ideyal, o de ser eibladáns conscentes d-un país liberado. E coidamos han de se decatar, de como a autonomía de Galicia non se abranguerá somentes con sospirar líricamente por ela. De que ainda nos fose otorgada, cal esmola derradeira d-un réxime deshauciado, poucos froitos cabería agardar d-ela, se non tiñamos ben decruado e abonado o tarreo onde haberían de producirse.

Hai, pois, un labor inaprazable, de loita e capacitación a vez, que reclama o esforzo dos homes galegos. Unha xesta histórica, que non pode ser eludida, que todos veñan á obra con fé, cheos de azos o optimismo, mais con afán de crear, con inquedanza de traballo, con anceños de facer, ainda que sexa desfecendo.

Con menos sentimento, pr-o con mais ideyal, cambeando a retórica pola acción.

V. PAZ - ANDRADE

# Por Galicia e para Galicia

## UNHA CHAMADA A TEMPO

Nada represento, e no campo d-aición política nada vallo tampouco, non embasgantes n-istee momentos — que poiderán quedar marcados os vieiros pol-os que temos que marchar—ou, como galego, unica cousa que son e como republicano, tidó que teño con orgulo, coido que fallo aos meus deberes se non escribo istas liñas para que as recolla e lles dé forma o organismo a quen van dirixidas

Os raznailistas galegos témol-a obriga de deixar, en herdo unha Galicia redenta, unha terra libre, e como queira que xa temos dito d-abondo; o qué somos, quénos somos e o qué queremos parecémé que chegou a hora de que nos debemos deixar de litricar e que comenzemos en troques a cumprir có compromiso que temos contraído con Galicia.

Agora compre que as Irmandades da Fala, a única cousa que nos queda o que aínda non se contaminou na nosa terra, faigan un chamamento inxente aos nazonalistas e aínda aqueles caracterizados simpatizantes para tér unha xurdia asamblea na que se acordase un programa mínimo — d-acordo coas Asambleas das Irmandades da Fala.

Esto compre facel-o axiña, mui axiña, estamos n-unhos tempos nos que a pérda de horas, poidera ser tarde para arranxar o que pol-o d-agoira aínda estamos a tempo.

Vexamos o exemplo dos Catalás, aqueles patricios que xenuinamente representan ao seo pobo, Bofill y Motos, Rovira Nicolao, Aygado, Maciá representando Acció Republicana, Acció Batalana. Estat Catalá nas derradeiras con versas tidas cóos partidos republicanos, e con aquelas entidades que algo representan no futuro, conque riron xa para a súa terra a aseguranza dos maisemos respetos edos mais grandes deberes; que hoxe sómentes negan, os partidos chamados históricos e un réximen que non soupo ou non quiso endexamais ollar con agarimo as arelas das rexións da Hespaña.

E por ser ese o camiño a seguir, e porque agora si que os tempos son chegados, eu faigo este chamamento, en lanzo un angustioso S. O. S. para que hoxe millor que mañán fai-faigamos o que Galicia agarda de nos.

Eu non poido esquecer que aínda eisiste unha Triple Alianza, de Ca-

talás, Vascos e Galegos á cuió chamamento teremos que responder cando nos chamen.

*Federico Zamora.*

Vigo, 16 de febreiro 1931.

Conformes co'a idea do irmán Zamora ampriamol-a decindo que o nacionalismo galego debe seguir celebrando as asambleas anuaes que viña facendo antes da Dictadura. Como adeinai os tempos requiren a nosa vixiante e necesaria autuación e compre poñerse axiña a estruturar a nosa petición de autonomía coidamos que no mes actual débese facer a VII asamblea das Irmandades, e pensamos que éste ano débese facer en ourense pois aquela Irmandade ten merecido ésta satisfacción. Brindamos pois aos irmaus ourensanos a orgaización da asamblea de urxente necesidade.

## Logos Novas

“LOGOS” Boletín católico mensual.-Pontevedra.

En Pontevedra comenzo a se publicar no mes de Xaneiro unha revista en galego co tiduo e caraiter que enceta estas liñas. Colaboran n'ela diversas e acreditadas firmas en Galicia, entre elas algunhas amigas nosas e irmáns no credo nacionalista.

Trata temas de orde relixioso católico e aspectos galeguistas de orde espiritual.

Unha revista cuiá necesidade faciase sentir na nosa terra. Até agora nada se tiña feito de tal natureza e así o galeguismo, o noso idioma e a nosa cultura vai acadando todol-os aspectos da vida galega.

Con verdadeira ledicia recibimos a aparición de «Logos» e cobizamos que os seus editores e inspiradores teñan todo o entusiasmo necesario para facer que a revista chegue a abranguer unha vida longa seguros da obra patriótica que ha de realizar.

## ORACION DA MEDIA NOITE

Contigo me deito,  
contigo me levanto,  
meu ceño,  
meu encanto,  
meu tormento,  
meu consólo,  
por quen vivo  
por quen morro;  
miña rula,  
miña santa.  
calandriña  
que me canta,  
luceiriño  
brilador,  
qu'alumea  
o meo amor.  
Lús rosada,  
lús d'aurora,  
lús qu'a alma  
me namora.  
Branca rosa  
frosescida,  
que prefuma  
a miña vida.  
Fonteliña  
bulideira  
que m'afoga  
a miña pena.  
Estreliña  
que me guía  
pol-a noite,  
pol-o día,  
n'ista hora,  
na pasada,  
na que chega,  
na que marcha.  
O solioño  
da alma miña  
que ma quenta  
i-agarima.  
A que m'enche  
o pensamento,  
cada istante, cada momento.  
A imaxen querida qu'adoro  
no altar do meu peito.

*M. García Barros*

# O problema Catalán

*Copiamos de «El Sol» a seguinte nota que non necesita comentarios e que refrexa ao noso xuicio o verdadeiro sentir de Cataluña, có que achámonos completamente identificados.*

«Comentando “La Publicitat” la declaración ministerial en lo que se refiere al problema de Cataluña y de someter el Gobierno a las Cortes un proyecto tomado como base mínima la ponencia de la Comisión extraparlamentaria formulado en 1919, recuerda que el entonces presidente de la Mancomunidad, Sr. Puig y Cadafalch, dijo en un discurso: «Mientras nosotros elaborábamos nuestro proyecto, la Comisión extraparlamentaria formulaba otro que no tenía en cuenta para nada el problema vivo nacionalista que nosotros planteábamos. Los autores han creído que se encontraban sencillamente ante un problema de administración interior, y así nos hemos encontrado con dos obras, una delante de la otra: la obra nuestra, que consideramos que responde a nuestros ideales del momento, y la obra de la Comisión extraparlamentaria, hoy proyecto del Gobierno.

El Sr. Cambó se declaró irreduciblemente contrario al proyecto del Gobierno, obra de la Comisión extraparlamentaria, levantándose en el Congreso para pedir al Gobierno de Romanones que retirara el proyecto, naciendo observar que éste no tenía nada que ver con el problema nacionalista de Cataluña ni con las aspiraciones de los catalanes, y por tanto, no podía constituir ni tan siquiera una base para la discusión.

Pidió que fuera retirado dicho proyecto y que fuera el proyecto de Estatuto elaborado por los parlamentarios y por la Mancomunidad de Cataluña el que se pusiera a discusión.

El Gobierno Romanones se negó a retirar su proyecto, y el 6 de febrero de 1919 comenzó en el Congreso el debate sobre el diotamen de la Comisión de diputados que examinó el proyecto oficial. Y según consta en un volumen de la Mancomunidad en que se recogió cuanto se refería a este asunto, el 7 de febrero intervino en el debate el Sr. Cambó, afirmando nuevamente que el proyecto presentado a la Cámara nada tenía que ver con el problema nacionalista de Cataluña. «Cataluña—decía textualmente el Sr. Cambó—ha dicho lo que quiere, y su voluntad está contenida en el proyecto de Estatuto.»

«Este proyecto—dice ia “Publicitat”—engendrado por el conde de Romanones, rechazado tan enérgicamente por los políticos de la Lliga, es el que hoy aceptan los regionalistas ministeriales como base para llegar a la solución del problema catalán. Insistimos en que no queremos hacer comentarios; diremos solamente que este proyecto tiene los mismos defectos que entonces lo hacían inaceptable y el más visible de todos, aparte de lo que afecta a la intensi-

dad de la soberanía que corresponde a Cataluña, es que cae de lleno en la duplicidad de servicios que la declaración ministerial del Gobierno Aznar denuncia.

Es evidente que en la declaración ministerial queda consignada la existencia de hecho de Cataluña; no nos duele repetirlo; pero es igualmente cierto que este reconocimiento es una adquisición de las democracias que han luchado bravamente por los ideales de libertad y por la dignidad ciudadana. Los regionalistas podían abstenerse de formar parte de un Gobierno surgido en las circunstancias que todos conocemos; han preferido colaborar con él y compartir sus responsabilidades. Ellos sabrán lo que esperan del servicio que han prestado. Hoy recogen solícitos lo que doce años atrás rechazaban con menosprecio. Esperemos serenamente el resulta de esta retractación. Nosotros hemos luchado y hemos conquistado para Cataluña la comprensión y la cordialidad de las democracias españolas. Hemos combatido por Cataluña y por Cataluña hemos sido perseguidos; todavía hoy personas queridas han de asistir desde el destierro a nuestras batallas. Gracias a nuestro esfuerzo el regionalismo ministerial ha podido agarrarse con ilusión a aquel proyecto que el catalanismo integral lanzaba como un trapo.»

# A NOSA TERRA

## PRECIOS DE SUSCRIZÓN

Na Cruña, mes 40 céntimos. Fora, un año 6 pesetas.  
América, un ano 8 pesetas. (Pagos adiantados)

REDAICIÓN E ADEMINISTRACIÓN  
Rúa Real, 36, 1.º A Cruña

## Peluquería La Modernista

PROPIETARIO

### Manuel Aceda Suárez

Peluqueiro dos teatros Rosalía Castro e Linares Rivas, da Escola Dramática Galega e de todol-os cadros de decramación da Cruña.

Especialidade en pelucas, afeites, crepés e compretas caracterizacións para Teatro.

Para toda crás de traballos de peluquería dirixirse a

SAN ANDRÉS, 94, 1.º A CRUÑA

## FRANQUEO CONCERTADO

Sr. \_\_\_\_\_

Imprenta de M. Villuendas. - Betanzos

## Zincke Hermanos

LIBRERÍA - PAPELERÍA - IMPRENTA

CANTÓN GRANDE, 21 - ESTRELLA, 37

A CRUÑA

## FILLOS DE H. HERVYDA

(CASA FUNDADA EN 1865)

### A CRUÑA

Ferretería, Quincalla, Muebles, Máquinas, Pedras Francesas para muiños etc. etc.

## Banco Pastor

Antes Sobrinos de José Pastor

Casa fundada en 1776

Capital suscrito . . . Ptas, 17.000.000  
Id. desembolsado . . . 11.000.000  
Fondo de Reserva. . . 6.000.000

Casa Central: NA CRUÑA

SUCURSALES

Vigo, Lugo, Viveiro Ferrol, Sarría, Monforte, A Estrada, Tuy, Melide, Muxia, Carballo, Mondonedo, Pontevedra, Villalba, Ribadeo, Ortigueira, Carballiño, Padrón, Povoas do Caramiñal, Rivadavia, Noia, Barco de Valdeorras, Verín, Rúa Petín, Vimianzo, Ponteareas, Chantada e Freixe.

CONTAS CORRENTES CON LIBRETAS

Abonando os seguintes intreses:

A vista . . . . .	2	1/2	%	anual
A tres meses . . . . .	3		%	"
A seis meses . . . . .	3	1/2	%	"
A un ano . . . . .	4		%	"

CAIXA D'AFORROS

Abonando intreses ó 3 1/2 % anual

CONTA CORRENTES EN MOEDA EXTRANXEIRA

Intreses a convir

Venta de xiros sobre todo o mundo, especialmente América

## PAULINO FREIRE

BOUZAS - VIGO

Sucursales: na Cruña - Ferrol

Redes d'algodón para tarrafá. Aparellos armados e en panos para barcos pesqueiros. Malletas de abaca e cáñamo alquitranado. Cables de aceiros, ingleses. Aceites xenerás e vexetaes, e surtido comreto para maquinaria e pesca.

Santa Lucía, 26 e 29

A CRUÑA

A superioridade dos

## CALZADOS SENRA

Abonda para xustificar a preferencia dos consumidores, mais o procedere d'unha industria galega,

### HONRA DA NOSA REXION

obriga a non gastar outros a cantos sinten amor pol-a sua Terra.

FÁBRICA, AVENIDA DA GRANXA. - A CRUÑA

DESPACHOS:

Cantón Grande, 15, A CRUÑA

Real, 110, FERROL

Príncipe, 9, VIGO

GRANDES ALMACENES DE TECIDOS

## NUEVO MUNDO

SECCIÓN DE SASTRERÍA E CONFECIONS

Inmenso surtido en panos da rexión e estranxeiros. Confeciónase toda crás de prendas para mulleres, homes e nenos.

San Andrés, 41 e 43 - Teléfono 256 - A CRUÑA